

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Wydział Finansów i Kontroli

FK-V.431.13.2022

Olsztyn, 14 czerwca 2022 r.

**Zarząd
Stowarzyszenia
Miejski Młodzieżowy Klub Sportowy
„Concordia”
ul. Krakusa 25
82-300 Elbląg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W związku z kontrolą problemową w zakresie prawidłowości prowadzenia przez organizację pożytku publicznego działalności odpłatnej za 2020 rok, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.) przeprowadzoną w okresie od 25 kwietnia do 17 maja 2022 r. w Stowarzyszeniu Miejski Młodzieżowy Klub Sportowy „Concordia” (dalej Stowarzyszenie), przez pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 30 maja 2022 r., przekazuję treść wystąpienia pokontrolnego.

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym zakresie ocenia się:

pozytywnie z nieprawidłowościami.

Pozytywnie ocenia się następujące ustalenia dokonane w trakcie czynności kontrolnych:

- W Statucie Stowarzyszenia określono zakres prowadzonej działalności odpłatnej stosownie do art. 10 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- W Stowarzyszeniu sporządzono i terminowo zamieszczono na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego roczne sprawozdanie merytoryczne oraz roczne sprawozdanie finansowe za 2020 rok, stosownie do art. 23 ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Nieujęciu prowadzonej działalności odpłatnej w formularzu KRS-W-OPP służącego do zgłaszania przedmiotu działalności pożytku publicznego i tym samym niezarejestrowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym (odpis aktualny na dzień 26 kwietnia 2022 r.).

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Prezesa Stowarzyszenia cyt.: *„Powodem niezarejestrowania działalności odpłatnej w Krajowym Rejestrze Sądowym był brak wiedzy z uwagi na niewyodrębnienie i brak podziału dokumentacji na rodzaje działalności odpłatnej/nieodpłatnej/gospodarczej.”*

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

2. Nieustaleniu w obowiązującej w Stowarzyszeniu „Polityce rachunkowości” sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

Naruszono w tym zakresie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w którym zostały wskazane wszystkie obligatoryjne elementy jakie winny być zawarte w dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości.

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

3. Niewyodrębnieniu stosownych kont księgowych na potrzeby ewidencjonowania przychodów i kosztów działalności odpłatnej.

Zgodnie z złożonym wyjaśnieniem przez Prezesa Stowarzyszenia, przyczyną niewyodrębnienia stosownych kont na potrzeby ewidencjonowania przychodów i kosztów działalności odpłatnej był fakt, że cyt.: *„(...) dokumentacja, która trafiała do księgowości nie była nigdy opisana, biuro rachunkowe nie mogło więc samodzielnie zdecydować o podziale przychodów/kosztów działalności odpłatnej.”*

Naruszono w tym zakresie art. 10 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym prowadzenie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Należy również wskazać, że zgodnie z art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości:

- księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,
- księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych,

- księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:
 - udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
 - zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Brak wyodrębnienia rachunkowego kosztów działalności odpłatnej oraz naruszenie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych skutkowało wykazaniem w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym z prowadzonej działalności jednostki kwot niezgodnych z faktycznym przebiegiem operacji gospodarczych, a w konsekwencji przedstawieniem nieprawdziwego obrazu w zakresie prowadzonej działalności odpłatnej przez Stowarzyszenie.

Ponadto, niewyodrębnienie stosownych kont na potrzeby ewidencjonowania przychodów i kosztów, a tym samym brak przejrzystości i kontroli nad uzyskiwanymi przychodami i ponoszonymi kosztami – spowodowało wygenerowanie wyniku finansowego (zysku) na poziomie 93 505,33 zł, poprzez uzyskanie przychodów osiągniętych z tytułu działalności odpłatnej w wysokości 127 470,40 zł, w odniesieniu do kosztów tej działalności w wysokości 33 965,07 zł.

Wygenerowanie przez Stowarzyszenie zysku z działalności odpłatnej automatycznie powoduje, że działalność ta staje się działalnością gospodarczą, z obowiązkiem jej zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Stosownie bowiem do obowiązujących przepisów prawa, tj.:

- art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. ustawy stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ww. ustawy jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności.
- art. 9 ust. 1a ww. ustawy - organ administracji publicznej, który w trakcie kontroli stwierdzi okoliczność, o której mowa w ust. 1, wzywa organizację pozarządową oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 do złożenia wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców działalności danego rodzaju w terminie 30 dni od dnia wezwania,
- art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r., poz. 162 ze zm.) działalność gospodarczą można podjąć po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

4. Nieumieszczeniu na dokumentach księgowych:

- opisu merytorycznego operacji gospodarczych,
- adnotacji o sprawdzeniu ich pod względem merytorycznym, formalnoprawnym i rachunkowym oraz o zatwierdzeniu do wypłaty.

Zgodnie z złożonym wyjaśnieniem przez Prezesa Stowarzyszenia cyt.: *„Również przez brak dostatecznej wiedzy dokumenty nie posiadały adnotacji o ich sprawdzeniu, stowarzyszenie zajmuje się na co dzień sportem – piłką nożną i niestety nie wiedziało o takiej konieczności opisu, podobnie jak opisu operacji gospodarczej.”*

Powyższe zaniechanie stanowiło naruszenie przepisów art. 21 ust. 1 pkt 3 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, które określają, że jednym z elementów dowodu księgowego (faktury) jest opis operacji gospodarczej, a także skutkowało brakiem potwierdzenia, czy została faktycznie przeprowadzona kontrola dowodów księgowych, której celem jest sprawdzenie, czy dowody są rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, czyli zawierające co najmniej dane wymagane ustawą, oraz czy są wolne od błędów rachunkowych.

Ponadto należy zaznaczyć, że opis merytoryczny na dowodzie księgowym ma do spełnienia dwa zadania:

- uzupełnienie opisu operacji gospodarczej w taki sposób, aby na jej podstawie główny księgowy mógł wstępnie ocenić prawidłowość tej operacji, a także prawidłowo zadekretować dokument,
- udokumentowanie faktu jego skontrolowania pod względem merytorycznym poprzez zamieszczenie klauzuli „skontrolowano pod względem merytorycznym”, podpisu osoby, która dokonała kontroli, daty kontroli i ewentualnie opisu aspektów, które są na tym etapie kwestionowane jako niezgodne z obowiązującymi przepisami, umowami, normami, zasadami, cennikami, standardami itp.

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

5. Wykazaniu nieprawidłowych danych w sprawozdaniach: finansowym (rachunku zysków i strat) i merytorycznym sporządzonymi za rok sprawozdawczy 2020 (okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 r.), tj.:

- w poz. A. Przychody z działalności statutowej II. Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego - *Rachunku zysków i strat* oraz w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 1. Informacja o przychodach organizacji b) przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – kwoty 147 645,37 zł, zamiast 127.470,40 zł.

W trakcie trwania czynności kontrolnych dokonano wyliczenia i ustalono kwotę osiągniętych przychodów z tytułu działalności odpłatnej.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Prezesa Stowarzyszenia, nieprawidłowe

wskazanie kwoty 147 645,37 zł w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym – przychodów z działalności odpłatnej wynikało z błędu popełnionego podczas sporządzania ww. sprawozdań, ujęcia w pozycji przychodów z działalności odpłatnej:

- ✓ kwoty 29 900,00 zł, którą stanowiły przychody z działalności nieodpłatnej,
 - ✓ kwoty 117 745,37 zł, którą stanowiły przychody z działalności gospodarczej.
- Faktyczna kwota uzyskanych w 2020 roku przychodów z tytułu działalności odpłatnej wyniosła 127 470,40 zł, na którą składają się:
- ✓ kwota 120 155,40 zł - opłaty za treningi,
 - ✓ kwota 7 315,00 zł – opłaty za obóz sportowy w Wąbrzeźnie.

- w poz. B Koszty działalności statutowej II. Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego - *Rachunku zysków i strat* oraz w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 4. Informacje o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym 4.1. b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – kwoty 0,00 zł, zamiast 33 965,07 zł.

W trakcie czynności kontrolnych jednostka kontrolowana dokonała analizy wszystkich kosztów za 2020 rok i wyodrębniła z nich te, które związane były z przychodami z działalności odpłatnej.

Ponadto, Zarząd Stowarzyszenia dnia 11 maja 2022 roku podjął Uchwałę Nr 1/05/2022 ws. ustalenia podziału kosztów wspólnych. Zgodnie z zapisem Uchwały przyjęto, że w przypadku kosztów wspólnych 30% ich wartości przypisane zostanie do kosztów działalności odpłatnej. Taką proporcję Zarząd przyjął biorąc pod uwagę udział przychodów z działalności odpłatnej w sumie przychodów z działalności odpłatnej i nieodpłatnej.

- w poz. III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 5.2. Wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego – *Sprawozdanie merytoryczne za 2020 rok* – kwoty – (plus) 147 645,37 zł, zamiast – (plus) 93 505,33 zł.

W trakcie trwania czynności kontrolnych jednostka kontrolowana dokonała prawidłowego wyliczenia i ustalenia kwoty przychodów wynikających z prowadzonej działalności odpłatnej oraz kosztów z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ustalenie kwoty przychodów i kosztów z działalności odpłatnej umożliwiło wyliczenie wyniku działalności odpłatnej.

- w poz. II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym pkt. 5. Informacja dotycząca działalności gospodarczej organizacji w okresie sprawozdawczym – *Sprawozdania merytorycznego za 2020 rok* – oświadczono, iż organizacja nie prowadziła działalności gospodarczej.

W toku czynności kontrolnych oraz analizy wysokości osiągniętych przychodów w Stowarzyszeniu w 2020 roku ustalono, iż przychody w łącznej wysokości 117 745,37 zł osiągnięte z tytułu wynajmu oraz reklamy, które zakwalifikowano do przychodów osiągniętych z działalności odpłatnej, faktycznie nie stanowiły przychodów z tej

działalności. Wynajem i reklama nie stanowią bowiem działalności odpłatnej pożytku publicznego o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Prezes Stowarzyszenia, cyt.: *„Stowarzyszenie przez niedopatrzenie i brak wiedzy, nie wiedziało że przychody z reklamy oraz wynajmu pomieszczeń muszą stanowić przychody z działalności gospodarczej, w związku z tym błędnie wykazywano je w przychodach działalności odpłatnej.” (...)* *„Działalność gospodarcza polegała na uzyskaniu przychodów z reklamy na odzieży zawodników lub banerach, a także na świadczeniu usług noclegowych dla osób niezwiązanych z klubem.”*

Powyższe nieprawidłowości skutkowały błędnym poinformowaniem odbiorcy sprawozdań (Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) w zakresie informacji dotyczącej działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej realizowanej w 2020 roku.

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

6. Niezamieszczeniu sprawozdania finansowego i merytorycznego z działalności jednostki za 2020 rok na stronie internetowej Stowarzyszenia.

Niedopełnienie powyższego obowiązku wynikało z nieznajomości przepisów, co skutkowało naruszeniem art. 23 ust. 2a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, iż organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

Osoby odpowiedzialne – Zarząd Stowarzyszenia.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przedmiotowe sprawozdania zostały zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia.

Do treści protokołu (podpisanego w dniu 30 maja 2022 r.) nie zostały wniesione w terminie 14 dni od dnia jego podpisania wyjaśnienia bądź zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i wnioski oraz dążenie do wyeliminowania nieprawidłowości w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do ich usunięcia, poprzez:

1. Złożenie wniosku do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis do rejestru przedsiębiorców w zakresie działalności gospodarczej danego rodzaju, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, a następnie przedłożenie do wglądu Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu dokumentu potwierdzającego złożenie stosownego wniosku.
2. Zgłoszenie do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonej w Stowarzyszeniu działalności odpłatnej.

3. Zaktualizowanie dokumentacji opisującej „Politykę rachunkowości” stosownie do obowiązujących przepisów ustawy o rachunkowości oraz prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności poprzez określenie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.
4. Wyodrębnienie w Zakładowym Planie Kont oraz ewidencji księgowej kont, na których ewidencjonowane będą wyłącznie przychody i wydatki (koszty) realizowane w ramach działalności odpłatnej.
5. Zamieszczanie na dowodach księgowych (fakturach) rzetelnego opisu operacji gospodarczej oraz adnotacji o sprawdzeniu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz o zatwierdzeniu tych dokumentów do wypłaty.
6. Prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych i merytorycznych z prowadzonej działalności jednostki, poprzez umieszczanie w nich prawidłowych i zgodnych ze stanem faktycznym danych dotyczących wielkości przychodów i kosztów prowadzonych przez Stowarzyszenie działalności.

Jednocześnie, na podstawie art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/